

## ➔ OBSAH ➔

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |    |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| Předmluva k českému vydání . . . . .                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | 7  |
| Předmluva k prvnímu vydání . . . . .                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | 14 |
| Kapitola I.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |    |
| 1844–1856 . . . . .                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | 19 |
| Dětství v Tichvině. První projevy hudebních vloh. Pěstování hudby. Četba. Touha po moři a námořnictví. První skladatelské pokusy. Odjezd do Petrohradu.                                                                                                                                                                                       |    |
| Kapitola II.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |    |
| 1856–1861 . . . . .                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | 24 |
| Golovinovi. Námořní kadetka. Seznámení s operní a symfonickou hudbou. Hodiny u Uliča a F. A. Kanilla.                                                                                                                                                                                                                                         |    |
| Kapitola III.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |    |
| 1861–1862 . . . . .                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | 30 |
| Seznámení s M. A. Balakirevem a jeho kroužkem. Symfonie. Úmrtí otce. Vzpomínky na něho. Jmenování námořním kadetem. Určení pro zahraniční plavbu.                                                                                                                                                                                             |    |
| Kapitola IV.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |    |
| 1862 . . . . .                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | 34 |
| Má kariéra v očích rodičů. Moji učitelé hudby. M. A. Balakirev jako učitel skladby a hlava kroužku. Ostatní členové Balakirevova kroužku na začátku šedesátých let a vztah učitele a hlavy k nim. A. S. Gussakovskij, C. A. Kjuj, M. P. Musorgskij a já. Léto r. 1862. Ovzduší v námořní kadetce a v loďstvu za mých časů. Vyplutí do ciziny. |    |
| Kapitola V.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |    |
| 1862–1865 . . . . .                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | 45 |
| Plavba do cizích moří. Plavba do Anglie a k libavským břehům. Kontreadmirál S. S. Lesovskij. Plavba do Ameriky. Pobyt ve Spojených státech. Plavební rozkaz do Tichého oceánu. Kapitán P. A. Zelenoj. Z New Yorku do Ria de Jancira a zpět do Evropy.                                                                                         |    |
| Kapitola VI.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |    |
| 1865–1866 . . . . .                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | 55 |
| Návrat k hudbě. Seznámení s A. P. Borodinem. Má první symfonie. M. A. Balakirev a členové jeho kroužku. Provedení první symfonie. Hudební život kroužku. Ouvertura na ruská the-mata. Můj první romans.                                                                                                                                       |    |
| Kapitola VII.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |    |
| 1866–1867 . . . . .                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | 64 |
| Rogněda. Poměr kroužku k A. N. Sěrovovi. Tvorba Srbské fantasie. Seznámení s L. I. Šestakovovou. Slovanský koncert. Sblížení s M. P. Musorgským. Seznámení s P. I. Čajkovským. N. N. Lodyženskij. Zájezd M. A. Balakireva do Prahy. Skladba Sadka a romansů. Rozbor Sadka.                                                                    |    |
| Kapitola VIII.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |    |
| 1867–1868 . . . . .                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | 71 |
| Koncerty Ruského hudebního sdružení. H. Berlioz. Skladatelská činnost kroužku. Večery                                                                                                                                                                                                                                                         |    |

u A. S. Dargomyžského. Seznámení s rodinou Purgoldových. Tvorba Antara a první pomyšlení na Pskovanku. Zájezd k N. N. Lodyženskému. Skladba Pskovanky.

#### Kapitola IX.

|                                                                                                                                                                                                                                                                  |    |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| 1868—1870                                                                                                                                                                                                                                                        | 83 |
| Ženitba M. P. Musorgského. Koncerty Ruského hudebního sdružení. Smrt A. S. Dargomyžského. Nižegorodci a Ratcliff v Mariinském divadle. Boris Godunov. Koncerty Bezplatné hudební školy. Mlada S. A. Gedeonova. Dokončení instrumentace Kamenného hosta. Romansy. |    |

#### Kapitola X.

|                                                                                  |    |
|----------------------------------------------------------------------------------|----|
| 1870—1871                                                                        | 91 |
| Instrumentace Pskovanky. Vstup do profesorského sboru petrohradské konservatoře. |    |

#### Kapitola XI.

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |    |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| 1871—1873                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | 95 |
| Nemoc a smrt bratrova. Společné bydlení s M. P. Musorgským. Nečistá moc A. N. Sěrova. Censurní potíže se Pskovankou. N. K. Krabbe. Provedení Kamenného hosta. Svatba a cesta do ciziny. Provedení Pskovanky a scén z Borise. Symfonie C dur. Jmenování inspektorem hudebních těles ministerstva námořnictví. Studium dechových nástrojů. |    |

#### Kapitola XII.

|                                                                                                                                                                                                             |     |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| 1873—1875                                                                                                                                                                                                   | 106 |
| První vystoupení dirigentské. M. P. Musorgskij. Jeho Chovanština a Výroční trh v Soročinci. Operní konkurs. Cesta do Nikolajeva a na Krym. Studium harmonie a kontrapunktu. Řízení Bezplatné hudební školy. |     |

#### Kapitola XIII.

|                                                                                                                                                                                                                                         |     |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| 1875—1876                                                                                                                                                                                                                               | 117 |
| Sbory a cappella. Koncerty Bezplatné hudební školy. A. K. Ljadov a G. O. Ďutš. Sbírký ruských písní. Pohanský kult slunce. Obnovení styků s M. A. Balakirevem. Sextet a kvintet. Redakce partitur M. I. Glinky. Přepřacování Pskovanky. |     |

#### Kapitola XIV.

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |     |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| 1876—1877                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | 131 |
| Různé skladby. Osud sextetu a kvintetu. Tři koncerty Bezplatné hudební školy. Druhá symfonie A. P. Borodina. První náčrtky Májové noci. Konkurs na sbor. Večery Bezplatné hudební školy. Náš hudební kroužek. N. V. Ščerbačev. V. V. Stasov. A. P. Borodin a jeho způsob života. P. I. Čajkovskij. Ouvertura a entreakty ke Pskovance. |     |

#### Kapitola XV.

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |     |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| 1877—1879                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | 142 |
| Začátek komposice Májové noci. A. K. Ljadov. Parafráze. Neuskutečněný zájezd do Paříže. Dokončení Májové noci a její charakteristika. Koncerty Bezplatné hudební školy. A. P. Borodin a M. P. Musorgskij. První cesta do Moskvy k P. A. Šostakovskému. Skladby k 25. výročí carova panování. Začátek Pohádky. Ruský kvartet. Práce na Knížeti Igorovi. A. P. Borodin na letním bytě. |     |

# Kapitola XVI.

- 1879—1880 . . . . . 154  
 Inscenace Májové noci. Názory na ni. Koncerty Bezplatné hudební školy. M. A. Balakirev.  
 D. M. Leonovová a M. P. Musorgskij. Druhá cesta do Moskvy. Začátek Sněhurky. E. A.  
 Kruševskij. Saša Glazunov.

# Kapitola XVII.

- 1880—1881 . . . . . 162  
 Léto v Stěljově. Tvorba Sněhurky. Dokončení Pohádky. Rozbor Sněhurky.

# Kapitola XVIII.

- 1881—1882 . . . . . 170  
 Pohádka. Koncert Bezplatné hudební školy. Smrt M. P. Musorgského. Resignace na vedení  
 Bezplatné hudební školy. Cesta na jih. Koncerty. Uvedení Sněhurky. Kritika. Návrat M. A.  
 Balakireva do Bezplatné hudební školy. I. symfonie A. K. Glazunova. Náš kroužek. Overture  
 a entreakty k dramatu Pskovanka. Práce na Chovanštině. Cesta do Moskvy. Seznámení s M.  
 P. Běljajevem. Noc na Lysé hoře. Koncert pro klavír. Tamara.

# Kapitola XIX.

- 1883—1886 . . . . . 181  
 Dvorní kapela. Organisaace orchestrálního a sbormistrovského oddělení. Uvolnění z hodnosti  
 inspektora hudebních těles ministerstva námořnictví. Běljajevovy „pátky“. Sňatek A. K. Lja-  
 dova. Učebnice harmonie. M. P. Běljajev jako nakladatel. Zkouška v Petropavlovském učí-  
 lišti. Přepřacování symfonie C dur. Začátek Ruských symfonických koncertů. Cesta na  
 Kavkaz.

# Kapitola XX.

- 1886—1888 . . . . . 191  
 Ruské symfonické orchestry. Fantasie pro housle. Úmrtí A. P. Borodina. Rozdíl mezi krouž-  
 kem Balakirevovým a Běljajevovým. Instrumentace Knížete Igora. Tvorba Capriccia a jeho  
 provedení. Šeherezáda. Velikonoční Overture.

# Kapitola XXI.

- 1888—1892 . . . . . 201  
 Provedení Prstenu Nibelungova. Polonéza z Borise v nové instrumentaci. Ruské symfonické  
 koncerty. Začátek Mladý. Cesta do Paříže. Dokončení konceptu Mladý a její instrumentace.  
 Cesta do Bruselu. Rodinné strážně. 25. výročí. Nové proudy v Běljajevově kroužku. Uvedení  
 Knížete Igora. Neuskutečněná inscenace Mladý. Přepřacování Pskovanky. Nová instrumen-  
 tace Sadka. Seznámení s V. V. Jastrebecem.

# Kapitola XXII.

- 1892—1893 . . . . . 210  
 Pěstování estetiky a filosofie. Uvedení Mladý. Jolanta. „Prátelský oběd“. Únava a nemoc.  
 Inscenace Sněhurky v Moskvě. I. K. Altani. Májová noc na soukromém jevišti. R. Leoncavallo.  
 V. I. Safonov. Dojmy z cesty do Moskvy. Ruské symfonické koncerty. E. A. Kruševskij. Ju-  
 bileum Ruslana.

## Kapitola XXIII.

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |     |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| 1893–1895                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | 223 |
| Konkurs na kvartet. Rozhodnutí odejít z Kapely. Léto v Jaltě. Úmrtí P. I. Čajkovského a VI. symfonie. Cesta do Oděsy. Můj návrat k tvůrčí práci. Začátek Štědrovečerní noci. Léto ve Věčše. Pokračování v práci na Noci a začátek Sadka. Úmrtí A. G. Rubinštejna. Cesta do Kyjeva. Pskovanka ve Sdružení hudebních besed. Censurní potíže s Nocí. Skladba opery Sadko. V. I. Bělskij. |     |

## Kapitola XXIV.

|                                                                                                                                                                                                                                                                |     |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| 1895–1897                                                                                                                                                                                                                                                      | 235 |
| Instrumentace Sadka. Inscenace Štědrovečerní noci a příhody kolem ní. Práce na Borisovi a dokončení Sadka. Boris ve Sdružení hudebních besed. Ruské symfonické koncerty a A. K. Glazunov. Srovnání oper Mlada, Noc a Sadko. Skladba romansů. Mozart a Salieri. |     |

## Kapitola XXV.

|                                                                                                                                                                                                                 |     |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| 1897–1899                                                                                                                                                                                                       | 242 |
| Sadko na soukromé scéně S. I. Mamontova. Věra Šelogová. Carova nevěsta. Ruské symfonické koncerty. Sněhurka na Mariinské scéně. Moskevští mladí skladatelé. Car Saltan. Píseň o moudrém Olegovi. S. I. Tanějev. |     |

## Kapitola XXVI.

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |     |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| 1899–1901                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | 251 |
| Začátek Servilie. Májová noc ve frankfurtském divadle. Cesta do Bruselu. Carova nevěsta na soukromé scéně v Petrohradě. Tvorba a instrumentace Servilie. Sadko na carské scéně. Car Saltan na soukromé scéně v Moskvě. Abdikace účasti na Ruských symfonických koncertech. 35. výročí. Různé plány operní tvorby. |     |

## Kapitola XXVII.

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |     |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| 1901–1905                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | 258 |
| Komposice preludia – kantáty Z Homéra a Kaščeje nesmrtelného. Věra Šelogová a Pskovanka ve Velkém divadle v Moskvě. Komposice Pana vojevody. Nová instrumentace Kamenného hosta. Servilia na Mariinské scéně. Kaščeje v soukromé opeře v Moskvě. Práce na Pověsti o Kiteži. Šelogová a Pskovanka na Mariinské scéně. Saltan na soukromé scéně. Smrt M. P. Běljaeva a jeho závět. Pan vojevoda na soukromé scéně. Boris v Mariinském divadle. Servilia na soukromé scéně v Moskvě. Smrt G. A. Laroche. |     |

## Kapitola XXVIII.

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |     |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| 1905–1906                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | 264 |
| Nepokoje mezi studentstvem. Provedení Kaščeje v Petrohradě. Učebnice instrumentace. Pan vojevoda v Moskvě. Smrt A. S. Arenského. Situace na konservatoři. Obnovení Sněhurky. Koncerty A. I. Silotiho. Ruské symfonické koncerty a koncerty Ruského hudebního sdružení. Doplňky k partitūře Borise. Ženitba M. P. Musorgského. Léto r. 1906. |     |

|                                            |     |
|--------------------------------------------|-----|
| Deník 1904–1907                            | 273 |
| <i>Rejstřík skladeb Rimského-Korsakova</i> | 277 |
| <i>Jmenný rejstřík</i>                     | 279 |
| <i>Seznam vyobrazení</i>                   | 296 |
| <i>Obsah</i>                               | 297 |